

TỔNG QUAN VỀ CÁC CAM KẾT – THỎA THUẬN THƯƠNG MẠI GIỮA VIỆT NAM VÀ TRUNG QUỐC

Nguyễn Thị Thu Trang
Trung tâm WTO và Hội nhập
Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

Kết cấu bài trình bày

1

Hiệp định Thương mại Hàng hóa ASEAN-Trung Quốc (ACFTA):
Bản gốc và bản nâng cấp

2

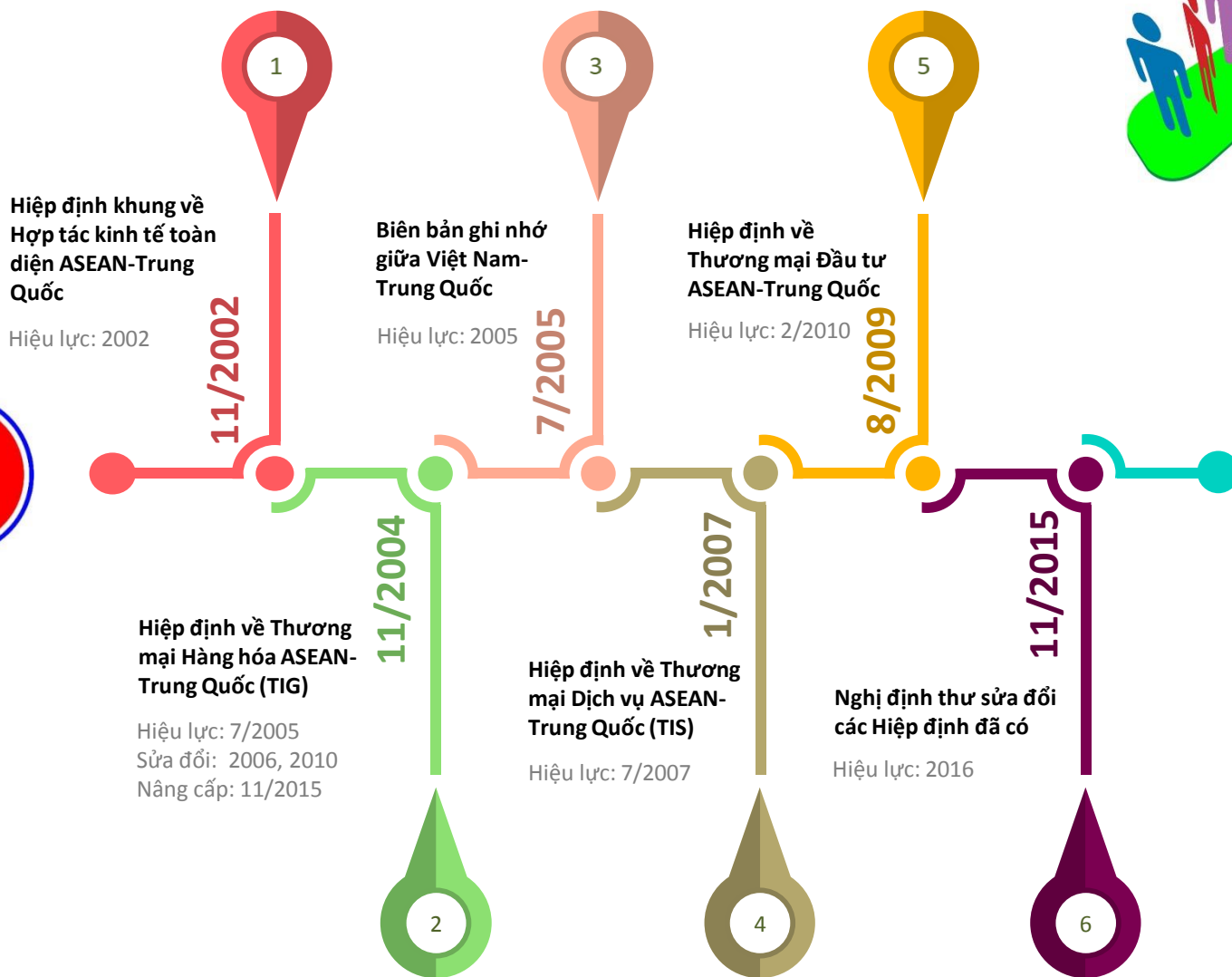
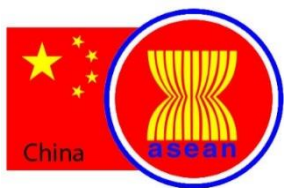
Hiệp định Thương mại Tự do ASEAN-Hong Kong (AHKFTA):
Tóm tắt các nội dung chính

3

Các cam kết, thỏa thuận khác

Hiệp định thương mại tự do ASEAN-Trung Quốc (ACFTA)

Tiến trình

Hiệp định thương mại tự do ASEAN-Trung Quốc (ACFTA)

Nội dung

Việt Nam cam kết loại bỏ thuế nhập khẩu đối với tất cả hàng hóa Trung Quốc từ 1/1/2018 trừ các trường hợp sau đây:

Chưa cam kết

- Cà phê, hạt tiêu
- Bột meslin, nếp, đờ, tấm, bột
- Ngô loại dùng để rang, nổ
- Ngũ cốc dạng tấm, bột thô, viên
- Dầu cọ
- Thịt lợn đã chế biến/bảo quản
- Dứa, nhãn chế biến
- Xăng dầu khác
- Một vài loại hóa chất, nhựa
- Phim chụp X-quang, phim in ngay
- Cao su tự nhiên (40.01)
- Gỗ dán, gỗ tấm veneer, kệ/thùng/dụng cụ gỗ
- Phần lớn các loại giấy, bì
- Các loại tem, ấn phẩm in

Còn lộ trình áp thuế

- Gạo lứt
- Đường củ cải thô; Đường mía, đường khác (50%)
- Thuốc lá, xì gà (50%)
- Muối (50%)
- Clanker xi-măng (20%-5%), xi-măng khác (50%)
- Xăng dầu 2710.12 (20%)
- Một vài loại nguyên liệu nhựa
- Một vài loại vật liệu xây dựng
- Săm các loại bằng cao su (loại dùng cho xe máy: 50%)
- Giấy in báo
- Một số loại xơ, sợi, vải (15%-5%)
- Một số sản phẩm thép (không hợp kim, que hàn...), xích xe đạp, xe máy (50%), khóa móc
- Một số loại động cơ đốt trong piston (50%), bơm, tủ đông/lạnh, máy chế biến thức ăn gia súc, trục truyền động, động cơ xoay chiều, máy biến áp, ắc-quy, thiết bị chiếu sáng
- Một số thiết bị âm thanh, ánh sáng, thu phát sóng
- Ô tô (50%, CKD, trừ ô tô đặc dụng), xe máy, một số loại xe đạp
- Đồ dùng trong lễ Noel

Hiệp định thương mại tự do ASEAN-Trung Quốc (ACFTA)

Nội dung

Trung Quốc cam kết loại bỏ thuế nhập khẩu đối với tất cả hàng hóa Việt Nam từ 1/1/2018 trừ:

Chưa cam kết

- Khoảng 1270 dòng thuế

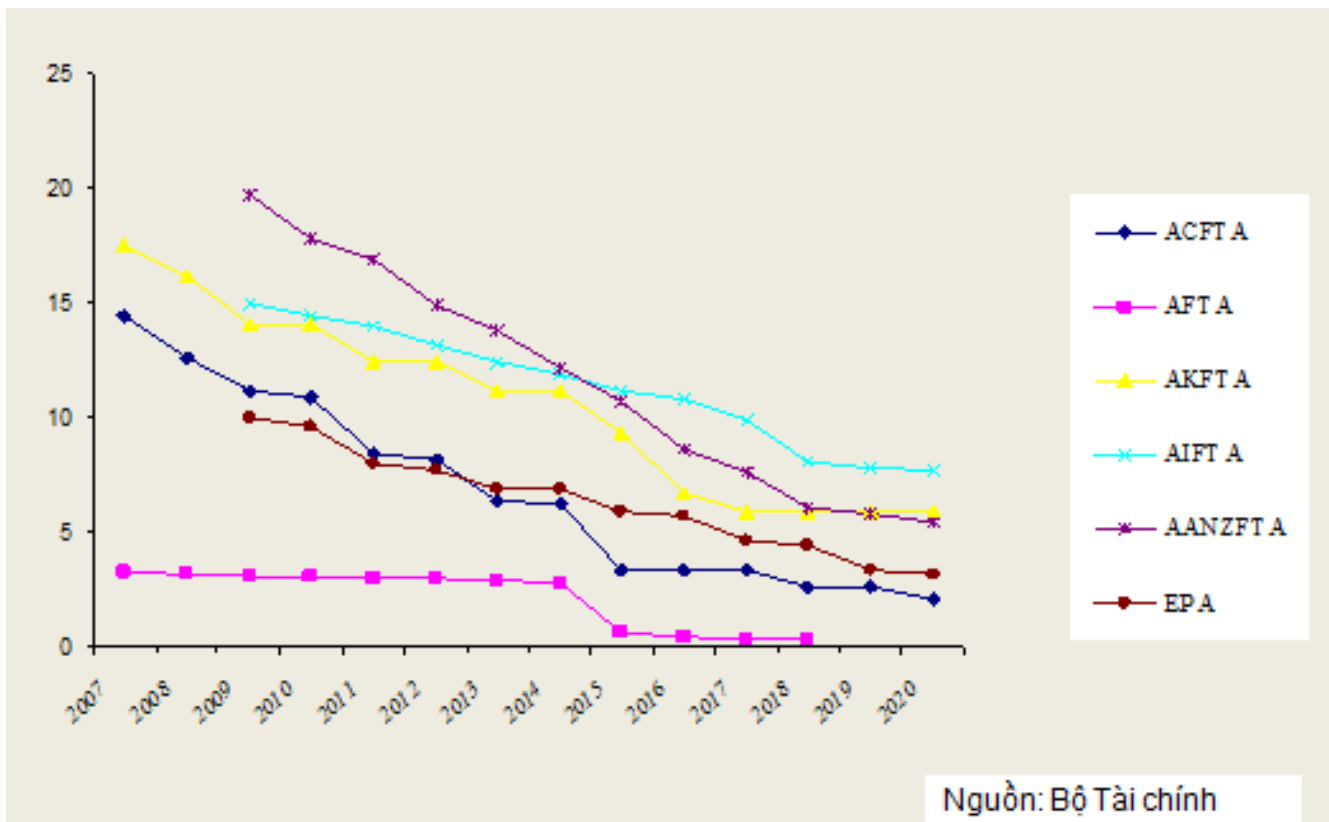
Còn lộ trình áp thuế

- Hạt tiêu
- Bột mì, meslin, ngô (bột, hạt), gạo (20-50%)
- Dứa, vải hộp, một số loại nước quả
- Đường mía (50%)
- Thuốc lá, xì gà (25-50%)
- Cao su
- Dầu diesel, một số sản phẩm dầu mỏ
- Phân ure, phân bón khác (50%)
- Một số loại phim, vật liệu ảnh
- Một số sản phẩm ván gỗ
- Nhiều sản phẩm giấy, bìa
- Một số loại động cơ máy, điều hòa không khí, bộ phận đánh lửa động cơ tàu/xe
- Một số loại ô tô (25%)

Hiệp định thương mại tự do ASEAN-Trung Quốc (ACFTA)

Biểu đồ so sánh thuế suất bình quân giản đơn theo cam kết ACFTA và một số FTA khác

ACFTA bản nâng cấp

Nghị định thư sửa đổi Hiệp định khung về hợp tác kinh tế và các Hiệp định liên quan giữa ASEAN và Trung Quốc ký ngày 22/11/2015

Thương mại hàng hóa (TIG)

Giữ nguyên Biểu cam kết ưu đãi thuế quan (mở cửa thị trường hàng hóa)

Thay thế các quy định về Quy tắc xuất xứ

Bổ sung các quy định về hải quan và tạo thuận lợi thương mại

Thương mại dịch vụ (TIS)

Bổ sung gói cam kết thứ ba về mở cửa thị trường dịch vụ

(Biểu cam kết dịch vụ tổng thể mới)

Hợp tác

Xác định lại một số nguyên tắc và ưu tiên hợp tác giữa Trung Quốc và ASEAN

Các ưu tiên trong hợp tác về đầu tư

ACFTA bản nâng cấp

Thương mại hàng hóa (TIG)

Biểu thuế ưu đãi:

Giữ nguyên nhưng có thêm dự kiến về kế hoạch đàm phán loại bỏ thuế tiếp theo

Hải quan và tạo thuận lợi thương mại:

Các nguyên tắc cơ bản, theo Hiệp định Tạo thuận lợi thương mại của WTO (TFA)

Quy tắc xuất xứ:

Các nguyên tắc mới + quy tắc xuất xứ hàng hóa cụ thể (PSR)

ACFTA bản nâng cấp

Thương mại dịch vụ (TIS)

Gói cam kết thứ 3:
Mức mở cửa tương tự WTO
và:

Mở thêm lĩnh vực công viên du lịch chuyên đề (tourism theme park – CPC 96499):
Cho phép đầu tư dưới hình thức liên doanh, vốn nước ngoài không quá 49%

Lĩnh vực viễn thông:
Một số giải thích và nguyên tắc bổ sung

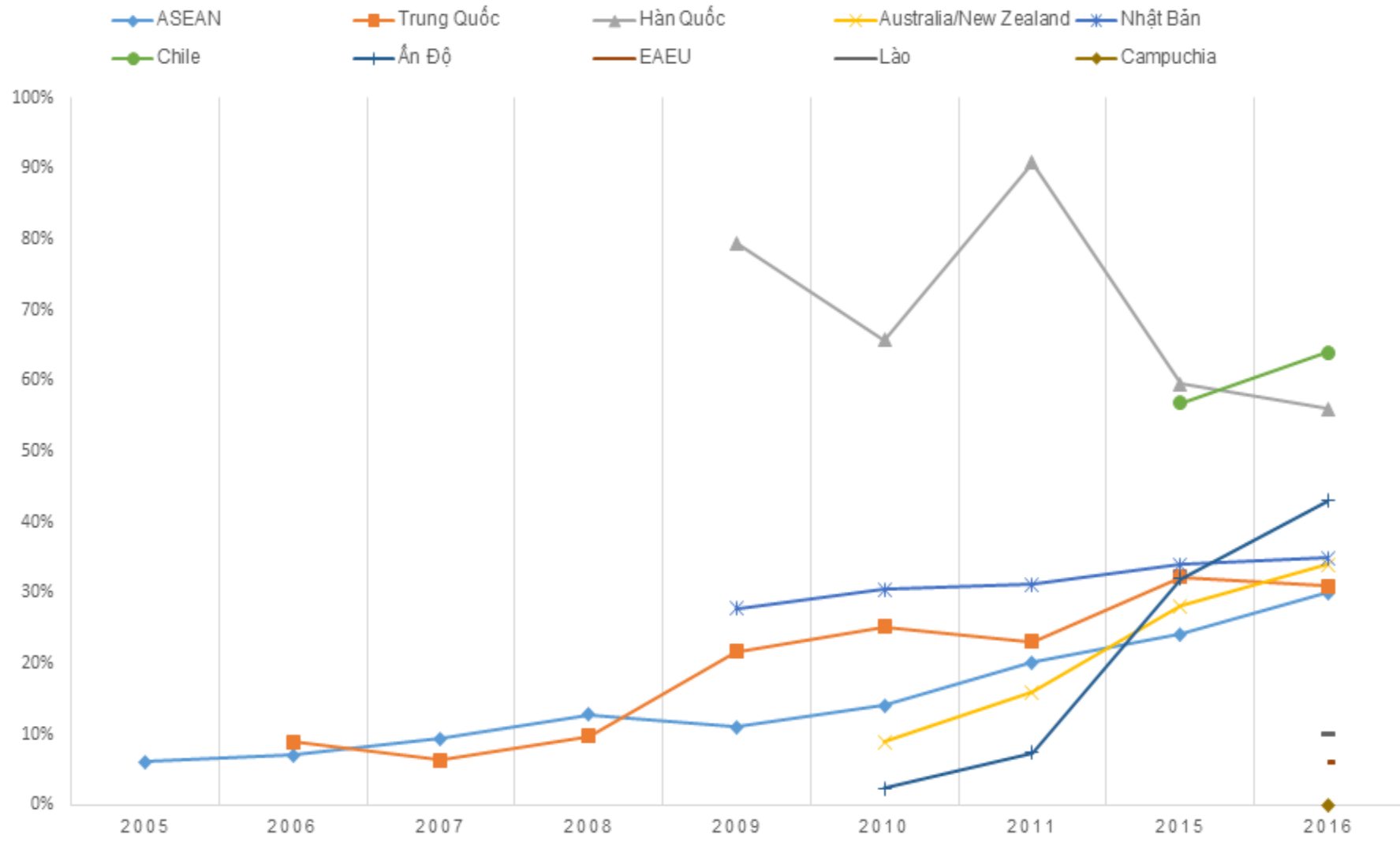
Danh mục ngoại lệ:
Không áp dụng nguyên tắc MFN đối với một số lĩnh vực liệt kê (thường là trường hợp các FTA hoặc thỏa thuận đầu tư song phương mà Việt Nam ký)

Doanh nghiệp Việt Nam đã tận dụng ưu đãi thuế quan ACFTA chưa?

Hiệp định	Kim ngạch XK sử dụng C/O ưu đãi (tỷ USD)		Tổng kim ngạch XK (tỷ USD)		Tỷ lệ tận dụng ưu đãi FTA									
	2015	2016	2015	2016	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012-2014	2015	2016
ASEAN (Mẫu D)	4,43	5,32	18,3	17,473	6,1%	7,1%	9,4%	12,8%	11,4%	14,1%	20,2%	-	24,2%	30%
ACFTA (Mẫu E)	5,5	6,779	17,1	21,970		8,9%	6,3%	9,8%	21,7%	25,2%	23,1%	-	32,2%	31%
AKFTA (Mẫu AK)	5,3	6,359 Trong đó: -AKFTA: 4,562 -VKFTA: 1,797	8,9	11,418					79,05%	65,8%	90,8%	-	59,6%	56%
VKFTA (Mẫu VK)														
AANZFTA (Mẫu AANZ)	0,9	1,085	3,2	3,225						8,9%	15,9%	-	28,1%	34%
AJCEP (Mẫu AJ)	4,8	5,162 Trong đó: -AJFTA: 4,097 -VJFTA: 1,065	14,1	14,676					27,8%	30,5%	31,2%	-	34%	35%
VJEPA (Mẫu VJ)														
VCFTA (Mẫu VC)	0,37	0,514	0,65	0,805								-	56,9%	64%
AIFTA (Mẫu AI)	0,8	1,165	2,5	2,688						2,4%	7,4%	-	32%	43%
VN – EAEU FTA (Mẫu EAV)		0,093		1,616								-		6%
Lào (Mẫu S)		0,047		0,478								-		10%
Campuchia (Mẫu X)		0,0005		2,200								-		0%
Tổng cộng		26,547		73,874										36%

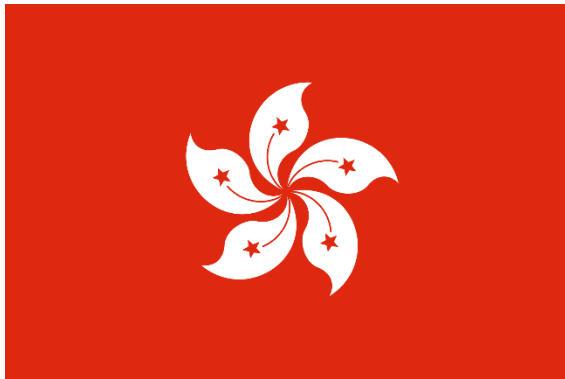
Nguồn: Trung tâm WTO và Hội nhập – VCCI tổng hợp từ số liệu của Bộ Công Thương và Tổng cục Hải quan

TỶ LỆ TẬN DỤNG C/O ƯU ĐÃI THEO CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI CỦA VIỆT NAM QUA CÁC NĂM

*Chú thích: Chưa có số liệu giai đoạn 2012-2014

Hiệp định thương mại tự do ASEAN – Hong Kong, Trung Quốc (AHKFTA)

Thông tin chung

Thành viên:
10 nước ASEAN, Hong Kong (Trung Quốc)

Bắt đầu đàm phán: 7/2014

Ký kết: 12/11/2017

Có hiệu lực:
Dự kiến là 1/1/2019, sau khi Hong Kong và ít nhất 04 nước ASEAN hoàn tất các thủ tục phê chuẩn nội bộ

AHKFTA – Kết cấu

Kết cấu nội dung Hiệp định

- **Hiệp định Thương mại tự do ASEAN – Hong Kong, Trung Quốc (AHKFTA)**

Chương 1: Thành lập Khu vực Thương mại tự do, Mục tiêu, Định nghĩa chung và Diễn giải

Chương 2: Thương mại Hàng hóa

Phụ lục 2-1: (Lộ trình cắt giảm thuế quan của 10 nước ASEAN và Hong Kong, Trung Quốc)

Chương 3: Quy tắc xuất xứ

Phụ lục 3-1: (Các thủ tục chứng nhận xuất xứ)

Phụ lục 3-2: (Các quy tắc xuất xứ cụ thể mặt hàng)

Phụ lục 3-3: (Các quy tắc xuất xứ cụ thể mặt hàng đã rà soát)

Chương 4: Thủ tục Hải quan và Tạo thuận lợi thương mại

Chương 5: Các biện pháp an toàn thực phẩm và kiểm dịch động thực vật

Chương 6: Tiêu chuẩn, Quy chuẩn kỹ thuật và Quy trình đánh giá sự phù hợp

Chương 7: Phòng vệ Thương mại

Chương 8: Thương mại Dịch vụ

Phụ lục 8-1: (Lộ trình mở cửa dịch vụ của 10 nước ASEAN và Hong Kong, Trung Quốc)

Chương 9: Hợp tác Kinh tế và Kỹ thuật

Chương 10: Sở hữu Trí tuệ

Chương 11: Các ngoại lệ và Điều khoản chung

Chương 12: Các điều khoản thể chế

Chương 13: Tham vấn và Giải quyết tranh chấp

Phụ lục 13-1: (Quy tắc về thủ tục tiến hành Tòa án Trọng tài)

Chương 14: Các điều khoản cuối cùng

- **Hiệp định Đầu tư**

[Bản đầy đủ xem tại: http://aecvcci.vn/aec-cong/p438.htm](http://aecvcci.vn/aec-cong/p438.htm)

AHKFTA – Nội dung chính

1. Thương mại hàng hóa

Việt Nam cam kết loại bỏ thuế quan đối với 75% dòng thuế theo lộ trình 10 năm, 10% dòng thuế theo lộ trình 14 năm

Hong Kong cam kết loại bỏ thuế quan hoàn toàn với 100% dòng thuế ngay khi AHKFTA có hiệu lực

Hải quan và tạo thuận lợi thương mại: Các nguyên tắc cốt lõi của TFA (tương tự ACFTA bản nâng cấp)

TBT, SPS: Các cam kết về hợp tác kỹ thuật, minh bạch thông tin, tham vấn, công nhận lẫn nhau về TBT, SPS

AHKFTA – Nội dung chính

Cam kết loại bỏ thuế quan của Việt Nam trong AHKFTA đối với một số nhóm hàng hóa

Nhóm hàng hóa	Loại bỏ thuế quan theo lộ trình 10 năm
Sản phẩm dệt may (HS Chương 61-62)	98% số dòng thuế
Trang sức, kim loại quý (HS Chương 71)	96% số dòng thuế
Đồng hồ (HS Chương 91)	100% số dòng thuế
Đồ chơi, các dụng cụ thể thao (HS Chương 95)	98% dòng thuế

AHKFTA – Nội dung chính

Mở cửa thị trường dịch vụ:

- Việt Nam cam kết tương tự trong ACFTA bản nâng cấp, trừ việc chưa cam kết đối với dịch vụ công viên du lịch chuyên đề (CPC 96499)

2. Thương mại dịch vụ

Các nguyên tắc mở cửa:

- Tương tự WTO
- Cam kết cho nhà đầu tư ASEAN-Hong Kong hưởng đối xử như đối với các nhà đầu tư Việt Nam trong hoàn cảnh tương tự, trừ một số ngoại lệ

Hiệp định đầu tư ASEAN – Hong Kong, Trung Quốc (AHKIA)

Các nguyên tắc về đầu tư

- Không phân biệt đối xử đối với đầu tư vào các lĩnh vực sản xuất
- Bảo hộ đầu tư
- Xúc tiến và tạo điều kiện cho đầu tư
- Cơ chế ISDS: Sẽ thống nhất sau

Các tiêu chuẩn bảo hộ đầu tư

- FET: Đối xử công bằng và bình đẳng cho đầu tư
- Bảo hộ và bảo đảm an toàn cho đầu tư
- Đền bù theo giá thỏa thuận và bằng đồng tiền chuyển đổi tự do khi trưng thu/trưng dụng tài sản
- Không phân biệt đối xử khi bồi thường thiệt hại do xung đột vũ trang
- Tự do chuyển tài sản và lợi nhuận

Hiệp định thương mại biên giới Việt Nam – Trung Quốc

Ngày ký và có hiệu lực

- 12/9/2016

Phạm vi

- Hoạt động thương mại của doanh nghiệp, thương nhân, cư dân biên giới
- Thực hiện thông qua các cửa khẩu và chợ biên giới đất liền thuộc 07 tỉnh của Việt Nam (Quảng Ninh, Lạng Sơn, Cao Bằng, Hà Giang, Lào Cai, Lai Châu, Điện Biên) và 02 tỉnh của Trung Quốc (Vân Nam và Quảng Tây)

Nội dung

- Thủ tục, điều kiện, quy trình, thuế, kiểm dịch, kiểm tra chất lượng: theo pháp luật nội địa của mỗi Nước
- Thanh toán theo thỏa thuận hợp đồng phù hợp với pháp luật nội địa mỗi Nước bằng đồng VN, nhân dân tệ TQ

Dự thảo Nghị định về quản lý, phát triển thương mại biên giới

1. Hoạt động mua bán hàng hóa qua biên giới của thương nhân

- **Điều kiện đối với thương nhân**
  - Phải là thương nhân Việt Nam (doanh nghiệp, HTX, hộ kinh doanh) không có vốn đầu tư nước ngoài; và
  - Đã đăng ký với UBND tỉnh biên giới và được chấp thuận
- **Điều kiện đối với hàng hóa**
  - Nếu XNK qua cửa khẩu quốc tế, chính: Không hạn chế (trừ hàng hóa thuộc diện cấm XNK)
  - Nếu XNK qua cửa khẩu phụ, lối mở, khác: Hàng hóa phải thuộc Danh mục do Bộ Công thương công bố
- **Điều kiện về hợp đồng mua bán**
  - Phải bằng văn bản; hoặc
  - Phải có bảng kê mua bán – có giá trị tương đương hợp đồng
- **Thủ tục hải quan, thuế, phí, lệ phí, kiểm dịch, kiểm tra chất lượng**
  - Theo quy định chung của pháp luật hiện hành liên quan
  - Bộ Tài chính hướng dẫn riêng về thủ tục hải quan, thuế, phí, lệ phí chợ hoạt động mua bán hàng hóa qua biên giới

Dự thảo Nghị định về quản lý, phát triển thương mại biên giới

2. Hoạt động mua bán hàng hóa qua biên giới của cư dân biên giới

- **Chủ thể được phép:**

- Cư dân biên giới
- Người có giấy phép cư trú của Công an tỉnh biên giới

- **Hàng hóa**

- Phải là hàng hóa sản xuất tại VN hoặc TQ; và
- Thuộc Danh mục do Bộ Công thương quy định

- **Thuế: Miễn thuế đối với hàng hóa**

- Có giá trị không quá 2 triệu VND/1 người/1 ngày/1 lượt và
- Không quá 4 lượt/tháng

- **Kiểm tra tại biên giới**

- Kiểm tra chất lượng, an toàn thực phẩm: Không phải thực hiện
- Kiểm dịch y tế, kiểm dịch động thực vật: Thực hiện như thông thường

- **Hàng hóa của cư dân biên giới khi được mua gom bởi thương nhân:**

- Phải lập bảng kê
- Phải nộp đầy đủ thuế (nhập khẩu, khác)
- Phải thực hiện đủ các thủ tục kiểm dịch y tế, kiểm dịch động thực vật, kiểm tra chất lượng, an toàn thực phẩm theo quy định chung

Dự thảo Nghị định về quản lý, phát triển thương mại biên giới

3. Chợ biên giới

- **Chủ thể được phép:**

- Thương nhân, cư dân biên giới VN
- Thương nhân TQ, cá nhân, hộ kinh doanh TQ

- **Hàng hóa được phép:**

- Là loại được phép lưu thông trên thị trường VN

- **Các vấn đề về kiểm dịch, kiểm tra chất lượng, thuế, phí, lệ phí, hải quan:**

- Theo pháp luật chung
- Riêng thủ tục hải quan, thuế, phí, lệ phí: Bộ Tài chính hướng dẫn riêng

Các thỏa thuận khác giữa Việt Nam và Trung Quốc về thương mại

Hiệp định khuyến khích và bảo hộ đầu tư (1992)

Hiệp định về bảo đảm chất lượng hàng hóa XNK và công nhận lẫn nhau (1994)

Hiệp định về quá cảnh hàng hóa (1994)

Hiệp định tránh đánh thuế hai lần và ngăn ngừa việc trốn thuế đối với các loại thuế đánh vào thu nhập (1996)

Tóm lại

Thương mại VN-TQ
tương đối đặc biệt:

- Thương mại quốc tế thông thường
- Thương mại biên giới
- Thương mại đặc thù (Hong Kong)

Đã có nhiều thỏa thuận, cam kết VN-TQ để tạo khuôn khổ và điều kiện thuận lợi cho hoạt động thương mại, đầu tư giữa hai Bên

Tận dụng lợi ích từ các thỏa thuận này còn hạn chế

TRUNG TÂM WTO VÀ HỘI NHẬP
PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

Xin cảm ơn!

TRUNG TÂM WTO VÀ HỘI NHẬP
PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM
Số 09 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội
Tel: 024 35771458/ Fax: 024 35771459
Email: banthuky@trungtamwto.vn